

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ**

Σταδίου 24

105 64 Αθήνα,

Τηλ.: 331 2253, 331 0022

Fax. 331 2033

Αθήνα, 29 Ιουνίου 1999

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

**Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας
για τον Τουρισμό**

Το ΙΤΕΠ, στα πλαίσια των καταστατικών του σκοπών βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να δώσει σήμερα στη δημοσιότητα τη μελέτη «Πίνακες Εισροών-Εκροών της Ελληνικής Οικονομίας για τον Τουρισμό», την οποία εκπόνησε ο κ. Νικ. Α. Μυλωνάς.

Η μελέτη αυτή είναι από τις πρώτες που ανατέθηκαν για εκπόνηση. Αυτό δεν είναι τυχαίο. Ένας τομέας τόσο μεγάλος και τόσο σύνθετος, όπως ο τουρισμός είναι φυσικό να επηρεάζει με τη δραστηριότητά του πολλούς κλάδους της παραγωγής. Αποτελεί, επομένως, πολύ σημαντικό εργαλείο μελέτης, ανάλυσης και πρόγνωσης η γνώση των διακλαδικών σχέσεων του τουριστικού τομέα. Η παρούσα μελέτη αποτελεί ένα πρώτο σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή. Το δεύτερο βήμα θα επιχειρηθεί όταν περισσότερο και πιο αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία καταστούν διαθέσιμα.

Ένας από τους μεγαλύτερους προβληματισμούς του συγγραφέα ήταν η οριοθέτηση του τομέα τουρισμού στη μελέτη, αφού η μέτρηση της τουριστικής δαπάνης προσκρούει σε μεγάλες δυσχέρειες, επειδή ο τουρισμός δεν ταιριάζει στην άποψη μίας τυποποιημένης βιομηχανίας. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα στον τουρισμό δεν είναι τα προϊόντα, αλλά ο αγοραστής δηλ. ο τουρίστας. Αποτέλεσμα όλου αυτού είναι ότι ο προμηθευτής δεν είναι σε θέση να γνωρίζει αν το προϊόν του αγοράστηκε από τουρίστα ή μη τουρίστα. Έτσι, η κατανάλωση του ίδιου προϊόντος αποτελεί τουριστική ή μη τουριστική δαπάνη, αναλόγως του αν το προϊόν του αγοράστηκε ή όχι από τουρίστα. Στον τομέα του τουρισμού ζητείται, επομένως, ένα πολυσύνθετο προϊόν, που περιλαμβάνει ό,τι καταναλίσκει ένας τουρίστας (ημεδαπός ή αλλοδαπός).

Στη μελέτη των ΠΕΕ-ΤΟΥΡ/92 καταβλήθηκε ειδική προσπάθεια, ώστε να επιλεγούν όλες εκείνες οι δραστηριότητες που σχετίζονται περισσότερο ή λιγότερο με τον τουρισμό, σύμφωνα με την ταξινόμηση των κλάδων της NACE (rev.1) και το Εγχειρίδιο, που συντάχθηκε από τον ΟΟΣΑ, για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών τουριστικών δραστηριοτήτων, οι οποίες προσφέρουν αγαθά και υπηρεσίες σε τουρίστες και αυτές που αγοράζονται από τουρίστες. Επίσης, καταβλήθηκε ειδική προσπάθεια ώστε οι χρησιμοποιηθέντες όροι στη μελέτη ειδικά για τον τουρισμό να συμπίπτουν με τις έννοιες που αναπτύχθηκαν από το Διεθνή Οργανισμό Τουρισμού (WTO) και την Eurostat για τη μεθοδολογία στις στατιστικές τουρισμού.

Η μελέτη αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια και εννέα παραρτήματα πινάκων. Τα πρώτα τρία κεφάλαια της μελέτης αναφέρονται στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και στις βασικές στατιστικές πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση των ΠΕΕ-ΤΟΥΡ/92, ενώ το τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται στο μαθηματικοθεωρητικό πλαίσιο και στον υπολογισμό των άμεσων και των έμμεσων συντελεστών των ΠΕΕ-ΤΟΥΡ/92, οι οποίοι μπορούν να χρησιμεύσουν ως εργαλείο για την ανάλυση της ελληνικής οικονομίας με επίκεντρο τον τουρισμό.

Η οικονομία στους ΠΕΕ-ΤΟΥΡ/92 είναι ταξινομημένη σε 47 κλάδους, από τους οποίους οι 18 έχουν χαρακτηριστεί ότι σχετίζονται με τον τουρισμό. Η μελέτη παρουσιάζει λοιπόν τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των οικονομικών κλάδων και δείχνει, επίσης, τη δομή του κόστους των παραγωγικών δραστηριοτήτων (ενδιάμεσες και αρχικές εισροές ανά συστατικό προστιθέμενης αξίας).

Οι ΠΕΕ-ΤΟΥΡ/92 βασίζονται σε ειδικές επεξεργασίες των βασικών αναθεωρημένων στοιχείων της Δ/νσης Εθνικών Λογαριασμών της Γ.Γ. ΕΣΥΕ .

Η μέθοδος τεχνικών των πινάκων προσφοράς και χρήσεων που χρησιμοποιήθηκε στην κατάρτιση των ΠΕΕ-ΤΟΥΡ/92 είναι εναρμονισμένη με αυτήν που προτείνεται από το νέο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA 95), το οποίο αποτελεί την κοινοτική εκδοχή του Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών των Ηνωμένων Εθνών (SNA 1993).

Οι Πίνακες Εισροών-Εκροών για τον Τουρισμό εξυπηρετούν σημαντικούς στατιστικούς και αναλυτικούς σκοπούς. Οι σπουδαιότεροι σκοποί εντοπίζονται στα ακόλουθα σημεία:

- ⇒ Εξακριβώνονται τα κενά και οι ασυνέπειες στις βασικές πηγές των στοιχείων και ελέγχεται η βελτίωση της συνοχής, της αληθοφάνειας και της πληρότητας των στοιχείων για τον τουρισμό.
- ⇒ Δίνεται μία αναλυτική εικόνα της σύνθεσης της προσφοράς και χρήσεων των αγαθών και των υπηρεσιών του τουριστικού προϊόντος, της απασχόλησης και των αρχικών εισροών και εισοδημάτων που συνεπάγονται.
- ⇒ Υπολογίζονται από τα στοιχεία των ΠΕΕ-ΤΟΥΡ, επίσης, μεταξύ άλλων, οι άμεσοι και οι έμμεσοι συντελεστές διαφόρων αρχικών εισροών και εκροών, καθώς και της απασχόλησης, οι οποίοι αποτελούν πολύ σπουδαίες πληροφορίες για διακλαδική και ενδοκλαδική ανάλυση της δομής της οικονομίας.

Γενικά, μπορεί να λεχθεί ότι με τη βοήθεια των ΠΕΕ-ΤΟΥΡ μπορεί να δοθεί η λύση σε πολλά προβλήματα που συνδέονται με τη μελέτη της οικονομίας. Ενδεικτικά αναφέρονται οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στα επίπεδα παραγωγής όλων των κλάδων της οικονομίας από μια ενδεχόμενη αύξηση του τουριστικού ρεύματος στη χώρα. Ο υπολογισμός αυτός της εκτίμησης και πρόβλεψης της σημασίας του τουριστικού προϊόντος της ελληνικής οικονομίας μπορεί να γίνει αξιοποιώντας συμπληρωματικά στοιχεία για την τουριστική κίνηση κλπ της περιόδου t+1.